

KOČIČÍ AKADEMIE – Metodika, zkrácená verze

Zpracovala Dana Sádovská

Leden 2020

<http://www.sinstitut.cz/>

SCHRÖDINGERŮV INSTITUT - středisko volného času pro Šluknovský výběžek nabízí a zajišťuje co nejlepší aktivity zaměřené na využívání volného času širokých vrstev obyvatelstva v regionu Šluknovského výběžku. Všechny aktivity by měly působit na harmonický fyzický, psychický i mentální rozvoj každého jedince, měly by rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti, cit pro kamarádství, pro spolupráci a soudržnost, empatii a soucit se slabšími jedinci, toleranci k jiným rasám, menšinám a odlišnostem. Naším cílem je pak kultivovat společnost Šluknovského výběžku, a to vytvářením pozitivních a přátelských vztahů mezi lidmi při společném prožívání volnočasových aktivit a při zájmových činnostech, ale také výchovou v rámci volného času a podporou vzdělávání.

Z vlastní zkušenosti víme, že ne všechny děti se mohou doma kvalitně připravovat na další školní den. Mnohé z nich žijí v neutěšených sociálních a rodinných podmínkách, a nemluvíme jen o dětech chudých. I mnohé děti podnikatelů a lidí movitých nemají doma vhodné prostředí pro domácí přípravu. Proto tyto děti docházejí do našich středisek, kde si v rámci Kočičí akademie mohou napsat úkoly, nechat se vyzkoušet ze slovíček či básničky, připravit si tašku do školy. Ačkoliv investice do této činnosti jsou minimální, efekt je excelentní. Již po několika týdnech takovéto práce s dětmi máme odezvu od jejich učitelů, že dochází k citelnému zlepšení prospěchu i chování těchto dětí. A to je to, o co nám v tomto projektu jde především.

Kočičí akademii chceme založit na spolupráci se školou. Budeme sledovat potřeby dětí a zároveň chceme být v kontaktu s pedagogy, aby domácí příprava byla v souladu s učební látkou a nechyběla zpětná vazba. Každá Kočičí akademie je jiná a vychází z představ školy o účelu domácích úkolů.

Naším cílem je pomoc dětem (prostřednictvím naší podpory) při vypracování jejich domácích úkolů a pravidelností rozvíjet jejich smysl pro povinnost. Soustavnou domácí přípravou můžeme přispět k tomu, aby dítě mohlo *zažít pocit úspěchu a „bezproblémovosti“ ve škole*, ke zlepšení postoje dítěte ke škole a vzdělání, k posílení zodpovědnosti, lepšímu porozumění učební látce, a tím v důsledku k možnému zlepšení školních výsledků.

Kočičí akademie je realizována v několika městech Šluknovského výběžku

- možnost sdílet příklady dobré praxe
- na základě zkušeností vytvoření metodiky pro domácí přípravu s osvědčenými postupy
- metodické postupy pro tutorý a pomůcky pro zapamatování učební látky
- motivační systém pro děti
- možnost propojení s volnočasovými aktivitami

2016/17: 9 míst (Dolní Poustevna, Mikulášovice, Velký Šenov, Jiříkov, Krásná Lípa, Rumburk ZŠ U nemocnice, ZŠ Staré Křečany, Varnsdorf ZŠ Karlova, Varnsdorf ZŠ Bratislavská)

2017/18: 10 míst (Dolní Poustevna, Mikulášovice, Velký Šenov, Jiříkov, Krásná Lípa, Rumburk, ZŠ Staré Křečany, ZŠ Dolní Podluží, Varnsdorf ZŠ Karlova, Varnsdorf ZŠ Bratislavská)

2018/19: 8 míst (Dolní Poustevna, Mikulášovice, Velký Šenov, Krásná Lípa, Rumburk, ZŠ Dolní Podluží, Varnsdorf ZŠ Karlova, Varnsdorf ZŠ Bratislavská)

2019/20: 8 míst (Mikulášovice, Velký Šenov, Jiříkov, od 1/2020 Rumburk, Krásná Lípa, ZŠ Dolní Podluží, ZŠ Staré Křečany, Varnsdorf ZŠ Karlova)

Pro koho je Kočičí akademie určena?

Do KA jsou přijímány děti na základě doporučení pedagoga, z vlastního zájmu nebo na žádost zákonného zástupce.

Účastník zájmového vzdělávání v KA se přijímá na základě vyplněné a podepsané přihlášky od zákonných zástupců. (Formulář Přihláška)

Účastník může být vyloučen na základě písemné výpovědi z důvodu časté absence nebo porušování pravidel. (Formulář Ukončení docházky)

Účinně nastavená spolupráce se školou

- Spolupráce s pedagogy
Tutoři si před začátkem školního roku s pedagogy domluví pravidla spolupráce. Tutor by měl vědět, jaký je účel zadávání domácích úkolů:
 1. Vypracování domácích úkolů je samostatná práce dítěte. Chyby upozorní učitele na případné nedostatky ve znalostech žáků. Tutor dohlíží, že je úkol vypracován, ale nekontroluje chyby.
 2. Slouží k procvičení a upevnění probírané látky. Tutor přejímá roli „učitele, pomocníka“, snaží se dítěti pomoci najít správné řešení a předcházet chybám.
- Informace o konkrétním zadání domácího úkolu
Tutor se s učitelem domluví na způsobu zadávání domácích úkolů pro děti, které docházejí do Kočičí akademie. Dítě může mít notýsek, kam si zapisuje zadání nebo si může značit zadání v pracovním sešitě... Tutor by měl znát harmonogram zadávání domácích úkolů, aby se předešlo zapomínání nebo neplnění úkolů z nedbalosti. Pokud dítě nemělo vypracovaný domácí úkol, měl by se tuto informaci tutor dozvědět.
- Provázanost přípravy s výukou
Tutor s pedagogy domluví způsob komunikace (způsob předávání informací, telefonní čísla, mailové adresy), učitel tutorovi sděluje specifikace právě probíraného učiva a nutnosti připravit se např. na zkoušení, individuální domácí úkoly (dovednosti, které nemá dítě upevněné).
- Konzultace k domácí přípravě (1x do měsíce): pedagogové mají přehled o dětech, které do Kočičí akademie docházejí a o jejich aktivitě. Zákonní zástupci se mohou rozhodnout, zda podpisem na přihlášce souhlasí s tím, aby se tutor informoval na průběh a výsledky vzdělávání jejich dítěte u učitele.

Hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba účastníku zájmového vzdělávání

Hodnocení dětí, které docházejí do Kočičí akademie, je důležité pro nás, nikoli jen pro dítě samotné. Bude nám pomáhat hledat cesty ke zdokonalení naší práce.

V Kočičí akademii chceme ocenit děti za jejich snahu sebezdokonalovat se. Nechceme tím ale děti učit, aby byly závislé na pochvale, odměně nebo je posuzovat podle našich představ – snažíme se vyvarovat posuzovacího jazyku tzv. nálepkového hodnocení (~~Ty jsi šikovná. Jsi výborný čtenář. Jsi nevychovaná, že skáčeš do řeči.~~

Způsob, jakým dítěti dáváme najevo, že se mu práce podařila, nebo naopak je potřeba, aby procvičovalo, opravilo si chyby: okamžitá zpětná vazba - popisný jazyk. Popisným jazykem nehodnotíme osoby, ale věci, výkony (~~Jsi výborný počítač~~ X Podařilo se ti vypočítat všechny příklady.)

Jaký je rozdíl mezi popisným a hodnotícím jazykem? Popisuji, co vidím tak, že to lze změřit, zvážit, spočítat, zopakovat... Jazyk hodnotící je jazyk emoční – co vidím, porovnávám se svými znalostmi, zkušenostmi a zhodnotím to. Děti si úkol kontrolují samy podle klíče - práce s chybou: uvedeme počet chyb a dítě si je vyhledá samo. Nikdy neporovnáváme děti mezi sebou (~~Klára byla z této skupiny nejlepší.~~

Každý den tutor zaznamenává docházku do papírové a elektronické třídnice. Každé dítě má svoji složku, která obsahuje informace k domácí přípravě, které tutor získal od učitelů nebo dítěte. Každý tutor se tak dozví např. termín zkoušení, co procvičovat atd. Dále si tam dítě může zakládat své práce a může sledovat svůj pokrok. Při sebehodnocení se dítě snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál (Formulář Sebehodnocení).

Složka by mu měla sloužit jako zdroj sebehodnocení, zpětné vazby, plánování a vyhodnocování. Hodnocení, které provádí tutor, slouží ke zkvalitňování naší práce a není součástí složky dítěte (Formulář Hodnocení).

Na konci každého pololetí tutoři vypracují vyhodnocení činnosti Kočičí akademie.

Pracovní schůzka Kočičí akademie, průběžné plánování a vyhodnocování: 1x za čtvrtletí. Protože je pro tutorův časově náročný sejit se v podvečerních hodinách na společné schůzce/poradě, jsou tyto porady realizovány mailem a osobními návštěvami gestorky.

SEBEHODNOCENÍ DATUM:

	CO SE MÁM NAUČIT	JAK MI TO ŠLO
ČTENÍ		
ČTU KAŽDÝ DEN		
PSANÍ		
MATEMATIKA		
PRVOUKA		

Sebehodnocení

Sebehodnocení slouží k tomu, abys viděl/a, v čem jsi úspěšný/á a v čem máš naopak ještě rezervy. Všímej si, co se ti při učení osvědčilo a pomáhá ti vyvarovat se chyb v příští práci.

TÝDENNÍ PŘEHLED

Týden:

NA ČEM MUSÍM PRACOVAT? Co se chci dozvědět, pochopit, čemu porozumět?

.....
.....
.....
.....

Co pro to musím udělat?

.....
.....
.....
.....

Jakou vlastnost chci u sebe rozvíjet?

.....
.....

JAK MI TO ŠLO? Podařilo se mi splnit si svůj cíl? V čem jsem se zlepši/a?

.....
.....
.....
.....

Co mi působilo největší potíže?

.....
.....
.....
.....

Hodnocení průběhu za pololetí
Základní škola

- Počet přihlášených dětí: *údaj podle třídní knihy*
- Docházka (%): *údaj podle třídní knihy*
- Odhlášení/nově přihlášení: *údaj podle třídní knihy*
- Důvod docházky do KA (prospěch, malá motivace k učení..)
- Máte v Kočičí akademii stanovená pravidla? Tvořili jste je společně s dětmi? Došlo v průběhu roku k jejich změně? Respektují je děti? Co se vám osvědčilo, aby pravidla fungovala?
- Máte začátek práce spojen s nějakým rituálem (nejdřív hra, povídání...)?
- Dařilo se eliminovat rušivé vlivy (hluk, ostatní děti, ruch venku...)?
- Jsou děti motivované k vypracování domácích úkolů? Zapojují se děti aktivně do činností? Co je důvodem (obava před trestem, smysl pro povinnost, obliba Kočičí akademie...)?
- Používali jste názorné či netradiční vyučovací pomůcky? Jaké?
- Objevily se u dětí někdy známky přetížení (bolest hlavy, břicha, zvýšená únava...)?
- Jsou děti schopné sebehodnocení? Umí formulovat a vyjadřovat myšlenky? Umí pojmenovat, co se naučily? Došlo v průběhu roku ke zlepšení?
- Spolupracujete s učiteli? Jakým způsobem komunikujete (osobně, mailem, notýsek...)? Je spolupráce pro Vás dostačující? Byl se některý učitel podívat na děti v Kočičí akademii? Máte od učitelů zpětnou vazbu, pokud se s Vámi dítě připravovalo na test/zkoušení...?
- Jak byste zhodnotili přínos Kočičí akademie? Co byste doporučili k jejímu zefektivnění? Co se Vám v Kočičí akademii podařilo? V čem byste se chtěli zlepšit?

Jak to v Kočičí akademii vypadá

1: V Kočičí akademii se snažíme vytvořit bezpečné a klidné prostředí pro děti, které se chtějí věnovat přípravě do školy

Kočičí akademie je určena pro vypracování domácích úkolů. Jednou z podmínek pro domácí přípravu je vytvoření *klidné, chápavé a vstřícné* atmosféry.

Děti se rády ve středisku zdrží i po vypracování úkolů a věnují se jiným činnostem (kreslí si, hrají deskové hry). Vždy je nutné dodržovat klid a umožnit ostatním dětem věnovat se domácím úkolům.

2: Tutor svým chováním, vztahem ke vzdělání a škole dává svůj vlastní příklad

Opakovaně dítěti - účastníkovi vysvětlovat důležitost domácí přípravy, vysvětlovat, že domácí příprava neznamena jen písemné vypracování cvičení, ale patří do ní mít v pořádku připravené pomůcky na vyučování.

Svým přístupem bychom měli dítě motivovat a podporovat v docházce. Tutor se musí snažit o udržování vnitřní motivace, hledání takových aktivit, které jsou pro děti *zajímavé a zábavné* a přitom měly jasný cíl.

3: Tutor se musí umět sebeovládat, být empatický

Každé dítě, které navštěvuje v odpoledních hodinách Kočičí akademii, přichází na domácí přípravu dobrovolně. Mezi tutorem a dítětem by měl být *přátelský vztah*.

4: Princip pravidelnosti

Aby byla příprava efektivní, musí probíhat alespoň dvakrát týdně, ideálně čtyřikrát. Děti na přihlášku vyplní, které dny budou chodit do Kočičí akademie. Pro přehlednost je docházka dětí zanesena v tabulce s docházkou. (Formulář Docházková tabulka) Neznamena to, že nemohou přijít i v jiný den, pokud se např. potřebují připravit na test či zkoušení. Docházka v uvedené dny je však pro děti závazná, každé vynechání by dítě mělo vysvětlit. Pokud dítě opakovaně nepřijde, tutor tuto informaci předá rodičům i učiteli.

5: V Kočičí akademii musí být jasně nastavená pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Tutoři se společně s dětmi domluví na pravidlech, která je potřeba dodržovat. Ta by měla vycházet z potřeb konkrétní Kočičí akademie. Pravidla musí být přehledná a srozumitelná, aktivní při jejich tvorbě musí být děti. V pravidlech je zahrnuta i pravidelnost docházky a zásady chování. Tutor je zodpovědný pouze za děti, které do Kočičí akademie prokazatelně přišly.

Pravidla v Kočičí akademii

Jak tvoříme pravidla

Cílem je nastavení jasných hranic chování, aby se předešlo zranění, ale i konfliktům nebo nevhodným projevům v chování (vulgární slova, hlučný projev atd.), které by narušily průběh Kočičí akademie.

Pravidla dodržujeme proto, abychom se zde všichni cítili bezpečně a příjemně. Pravidla nám usnadňují dosáhnout toho, co chceme.

1. Pravidla vymýšlíme společně s dětmi

Pravidla vycházejí z potřeb každé Kočičí akademie a vytvářejí je děti ve spolupráci s tutor. Tutor děti vede k zamyšlení, proč jsou důležitá pravidla ve společnosti, proč je musíme dodržovat a také co následuje při porušení pravidel v běžném životě.

Pravidla při hře – porušení – následek: nikdo se mnou nebude chtít hrát.

Pravidla slušnosti – porušení: lhaní, krádež – následek: ztratíme kamaráda, čeká nás trest atd.

Děti navrhnou vlastní pravidla, která se musí dodržovat v Kočičí akademii, aby se jim dobře pracovalo. Tutor jim pomáhá s jejich formulací.

2. Dáváme přednost malému počtu pravidel a pracujeme s nimi

Pravidla by neměla být rozsáhlá, pro mladší děti stačí pět, mohou se průběžně měnit podle aktuální situace. Při větším počtu může být obtížné sledovat jejich dodržování nebo porušování a reagovat na ně.

Pravidla by měla být sepsaná na dobře viditelném místě a musí se s nimi *pracovat*. To znamená, že při každém porušení některého z pravidel musí tutor upozornit na skutečnost a požádat dítě, aby samo popsalo své chování, kterým pravidlo porušuje.

3. Důležitá je správná formulace pravidel

Pravidla musí být formulována konkrétně, aby bylo jasné, na jaké chování pravidlo reaguje. Pokud jsou formulována v obecné rovině, děti nevědí, co mají dělat.

~~Chováme se k sobě hezky.~~ - pod pojmem „hezky“ si každý může představit, co chce, toto pravidlo nepopisuje jasně, jaké chování vyžadujeme, nebo naopak zakazujeme - abychom došli ke konkrétním projevům, odpovídáme si na otázku „Jak se to projevuje v našem chování?“ a zároveň je to důležité pro práci v Kočičí akademii.

Příklady konkrétních pravidel, které vyjadřují „chováme se k sobě hezky“:

Pokud někdo potřebuje pomoc, pomůžu mu.

Oslovujeme se křestním jménem.

Při domácí přípravě mluvím potichu, abych ostatní nerušil atd.

4. Pravidla se snažíme formulovat pozitivně

Pokud to jde, formulujeme pravidla pozitivně.

Např. Mluvíme tiše. ~~Nekřičíme.~~

Když si chci něco od někoho půjčit, tak se zeptám. ~~Nepůjčujeme si věci druhých, dokud se nezeptáme.~~

Pokud někdo mluví, mlčím. ~~Neskáče se si do řeči.~~

5. Systém opatření při porušování pravidel

Na každé porušení pravidel musí tutor reagovat a poskytnout dítěti zpětnou vazbu. Někdy stačí pouze upozornit, že dochází k porušování pravidla, popsat situaci a pocit, který to v nás vyvolává (Je mi nepříjemné, že... *popisný jazyk*). K řešení můžeme přizvat i ostatní děti (Které pravidlo je nyní porušováno? Co uděláme, aby se to nedělo?).

Pokud některé dítě porušuje pravidlo opakovaně, snažíme se porozumět jeho chování (Co tě k takovému chování vede?).

Pokud dochází k závažnému nebo opakovanému porušování dohodnutých pravidel, je dobré stanovit, co následuje. Děti by měly znát možné následky a přebrat zodpovědnost za své chování (Stojí mi to za to?). Přizvěte děti k řešení.

Nevzdávej se

a bojuj !

Obecné zásady při individuální práci s dítětem (doučování)

- Na začátku přípravy připomeneme, na jaké učivo navazujeme.
- Obecné termíny z učebnice převádíme do pro dítě srozumitelných slov, vysvětlujeme učivo na praktických příkladech.
- Navazujeme na učivo, kterému dítě porozumělo, důležité jsou především základy učiva.

Motivace dětí k učení

Začátky Kočičí akademie a žluté žetony

Premýšleli jsme, jakým způsobem motivovat děti k tomu, aby se po vyučování ještě dále s námi věnovaly školním povinnostem. Protože primárně jsme chtěli oslovit děti z nepodnětného rodinného prostředí, děti, které již zažily školní neúspěch a nejsou k domácí přípravě vedené, přemýšleli jsme o nějaké vnější motivaci. Co by pro děti mohlo být tak atraktivní, aby proto docházely do Kočičí akademie na domácí úkoly?

Vytvořili jsme systém odměňování pomocí žlutých žetonů. Každý den děti za svou práci dostaly žeton, který vhodily do svého tubusu. Ten se jim plnil podle jejich píle. Po půl roce se žetony vyměnily za skutečné peníze a děti si mohly něco koupit. Naším dílčím cílem bylo dětem ukázat, že za vykonanou práci následuje odměna a záleží jen na nich, jak velká odměna bude.

Postupně jsme zjišťovali, že některé děti k nám dochází již ne kvůli odměně, ale proto, že v Kočičí akademii našly pochopení, podporu, z tutora se stal kamarád, se kterým jim bylo příjemné si popovídat a trávit čas. To bylo velmi milé zjištění.

Odvracená strana mince resp. žetonů: Někteří pedagogové i část veřejnosti kritizovala, že finančně podporujeme děti za jejich povinnosti a zdůvodňovala to nespravedlivým přístupem k dětem, které mají podporu v rodině a domácí přípravu si také plní, ale bez naší podpory.

2016/17 Vnější motivace

Kromě přípravy do školy chceme v Kočičí akademii svými aktivitami rozvíjet u dětí logické myšlení, komunikativní schopnosti, kompetence k řešení problémů i kompetence sociální a personální. V tomto roce jsme ustoupili od žetonů/peněžní odměny a snažili jsme se děti motivovat tím, že budou pracovat/hrát si a jejich pravidelná docházka povede k cíli.

Každý týden budou děti samostatně i ve skupinkách řešit hádanku, na kterou budou sbírat denně po vypracování domácího úkolu indicie. Poslední den v týdnu za vyřešenou hádanku získají 1 díl puzzle.

Výsledkem je obrázek složený z 52 dílů puzzle, 40 vyřešených hádanek, 4 odměny za pravidelnou docházku.

V tomto případě se potvrdilo, že „musíš hořet, abys ostatní zapálil“. Tutoři brali tuto formu motivace jako práci navíc, možná v ní neviděli smysl, hádanky pro ně byly příliš složité... každopádně při kontrole jednotlivých Kočičích akademií se zjistilo, že hádanky buď tutoři nevytiskli, nebo s nimi nepracovali a puzzle buď uklidili do skříňky, nebo rozdali dětem na začátku školního roku.

Vyplývalo i poučení pro vedení Kočičí akademie, že do každé změny, každého nápadu je nutné všechny zapojit. Tutoři, pokud se aktivně podílejí na změně, jsou sami více motivováni k její realizaci.

2017/18 Propagační předměty

Tutoři byli osloveni, jakým způsobem by chtěli odměnit děti za jejich docházku. Shodli se na propagačních předmětech na začátku roku. Již jsme měli vytvořenou „základnu“ dětí, které

chodí do Kočičí akademie, byli jsme již v povědomí učitelů, kteří docházku k nám doporučovali dětem, které ji potřebovali.

Naším dalším cílem, kterého jsme chtěli dosáhnout díky propagačním předmětům, bylo vytvořit společenství, dát dětem pocit sounáležitosti. Připravili jsme pro děti na začátku školního roku gumové náramky a propisky s logem.

Protože děti opravdu svědomitě po celý rok docházely, uspořádali jsme na konci školního roku akci Loučení se školním rokem. Cílem je ocenit děti za jejich celoroční snahu a také je to příležitost, kdy se mohou setkat všechny děti, které spojuje Kočičí akademie, a také kolegové, jednotliví tutoři. Na tuto akci jsou pozvané všechny Kočičí akademie do sportovního areálu v Krásné Lípě, kde je pro děti přichystané soutěžní odpoledne s opékáním buřtů.

2018/19 Propagační předměty

I v tomto roce jsme opakovali model z minulého školního roku. Děti na začátku školního roku obdrželi drobné dárky. Placku/špendlík s obrázkem KA a záložku s vyjmenovanými slovy a násobilkou, kterou využijí nejen při domácích úkolech, ale i při vyučování.

Chceme tím opět v dětech posílit pocit, že patří do Kočičí akademie a jsou zde vítáni. Zároveň se tímto snažíme propagovat naši práci.

Zopakovali jsme akci v Krásné Lípě Loučení se školním rokem, ze které uděláme tradiční setkávání na konci školního roku.

2019/20 Spolupráce se školami, pracujeme na vnitřní motivaci dětí.

Začátkem roku přicházejí děti, které již známe, již postoupily do vyššího ročníku a automaticky nám přibývají prvňáci. Pedagogové již berou Kočičí akademii jako důležitou pomoc i pro jejich práci. Děti díky nám chodí připravené, mají vypracované a zkontrolované úkoly. Tento rok se budeme snažit budovat motivaci k docházce u dětí na tomto základě. Chceme, aby si uvědomily, že pokud budou plnit své školní povinnosti, budou se do školy připravovat, bude se jim lépe dařit ve škole.

Co nám může pomoci?

Každý tutor přemýšlí, jak dětem zprostředkovat učení hravou formou. Aby se něco naučily a zároveň, aby je to bavilo. Mailem si rozesíláme odkazy na zajímavé stránky, a pokud si někdy nevíme rady, máme možnost požádat o radu zkušenější pedagogy z řad tutorů.

Máme možnost zakoupit odbornou literaturu, pracovní sešity, pracovní listy.

V roce 2019/20 jsme se zapojili do výzvy č. 02_18_063 Šablony II.

V rámci aktivity Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů se účastníme kurzů zaměřených na inkluzi.

V rámci aktivity Vzájemná spolupráce pedagogů SVČ vytváříme minitýmy tří pedagogů, kde se snažíme naši práci inovovat a zlepšovat. Cílem naší vzájemné spolupráce je zlepšit učení každého účastníka Kočičí akademie.

Zaměřujeme se na čtyři oblasti: Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost, osobnostně sociální rozvoj a kulturní povědomí a vyjádření.